A°. 1848. N°. 116.

ARNHEMSCHE  COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.)

DINGSDAG 6 JUNI.

(De prijs der Advertentiën is van *een* tot *vijf* regels, *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

BERIGT.

Aan heeren Notarissen, Boekverkoopers en andere adverteerders in de Arnhemsche Courant wordt bij dezen kennis gegeven, dat zij hunne advertentiën tevens in het Bijblad tot de Arnhemsche Courant kunnen doen overnemen en op die overneming een rabat van vijftig ten honderd zullen genieten. Op dezelfde wijze kunnen zij, die Advertentiën in het Bijblad hebben geplaatst, die in de Arnhemsche Courant tegen hetzelfde rabat doen overnemen.

Aanprijzingen van boek- en kunstwerken, uitvindingen enz. (zoogenaamde reclames) zullen voortaan onder de rubriek Ingezonden Stukken worden opgenomen tot den prijs van 2½ cent per regel. Op verzoeken tot aanprijzing gerigt aan de redactie zal geen acht worden geslagen. De redactie zal echter voortgaan onder de rubriek Letternieuws van de haar toegezonden boekwerken verslag te geven.

Buitenlandsche berigten.

NOORD-AMERIKA.

New-York, *16 mei.* Het plan, eene stoombootdienst naar alle deelen der wereld op te rigten, wordt sterk doorgezet. De stoombooten staan altijd onder het opzigt der regering, en zijn zoo ingerigt dat zij ook als oorlogschepen kunnen gebruikt worden. In de Kamer der Afgevaardigden is een plan ter tafel gebragt, op welke wijze in de Stille Zuidzee eene linie tusschen Monterey of San Francisco tot stand zou te brengen zijn. De Amerikanen drijven, na de Engelschen, den sterksten handel op China. Hunne walvischvangst in de Zuidzee is veel grooter dan de Engelsche. Zij bezitten ongeveer 800 walvischvangers. Steenkolen zijn op de kusten van den Stillen Oceaan in overvloed, en de Amerikanen verwachten, dat de eerste geregeld varende stoomboot nog in dit jaar naar China zal vertrekken.

ITALIË.

Milaan, *31 mei.* Peschiera is eindelijk werkelijk ingenomen, of liever, het heeft zich in het beslissende oogenblik overgegeven. Voor dezen keer kunt gij op de echtheid van het berigt staat maken. *Karel Albert* is aan de wang onder het oog ligt gewond; zijn zoon aan den enkel, beiden niet gevaarlijk. Te gelijker tijd had er een gevecht bij Pastrengo plaats, waarvan de bijzonderheden ontbreken; doch het was voor ons voordeelig. Heden avond is hier eene groote illuminatie.

DUITSCHLAND.

Den 29sten mei is te Weenen eene bekendmaking van het ministerie uitgevaardigd, waarin hetzelve zijne handelingen gedurende de laatste dagen verdedigt en regtvaardigt, en aan het slot waarvan het volgende voorkomt:

»De ministers kennen geene reactie, welke hunnen gang zou zoeken te belemmeren of het door den monarch toegestane zou kunnen terugnemen. Het stelsel van het eerste constitutioneele ministerie in Oostenrijk is duidelijk uitgesproken, het kan alleen daarmede staan of vallen. Het stelsel en de ministers beide moeten echter in de overtuiging en in het vertrouwen der burgers van den staat wortelen, want in dien grond alleen is hunne kracht en sterkte gelegen. Alleen dan, wanneer rust in de bijzondere deelen, veiligheid in het middenpunt der verstandelijke ontwikkeling en des rijkdoms van een groot rijk heerscht, kunnen de instellingen en wetten daarvan rijpelijk overwogen, de strijdende belangen van verschillende gewesten in overeenstemming gebragt, het eerbiedwaardige gevoel van nationaliteit bij allen bevredigd, en aan de verstandelijke ontwikkeling, zoowel als aan de nijverheid, den eigendom en den arbeid de hun toekomende aanmoediging en schatting verzekerd worden.

»Alleen vertrouwen kan eene sterke regering grondvesten, en eene zoodanige alleen kan de belangen des lands krachtig handhaven. Op dat vertrouwen maken derhalve de ministers, zoolang de hun toevertrouwde betrekkingen door hen bekleed worden, billijk aanspraak. Zij verklaren daarbij:

»1. alle vrijheden der staatsregeling van 25 april te zullen handhaven;

»2. aan geene der latere concessiën volledige erkenning te zullen weigeren;

»3. tegen regeringloosheid of verstoring der orde, even als tegen iedere reactie moedig te zullen optreden en in de ontwikkeling van ieder zoodanig kwaad eene reden te zien om hunne betrekkingen neder te leggen;

»4. den rijksdag alleen als bevoegd en geroepen te beschouwen, om organieke verordeningen of wetten te maken;

»5. de bespoedigde bijeenkomst van denzelve naar al hun vermogen en door bevestiging van rust en orde in de residentie te zullen bevorderen;

»6. tot op dien tijd een vasten band van eendragt tusschen de verschillende deelen der monarchie te zullen onderhouden;

»7. aan alle maatregelen strekkende om orde in de staatshuishouding, vertrouwen in de vervulling van de staatsverpligtingen, verzekering der nijverheid en verbetering van den toestand der onbemiddelde klassen te grondvesten, hunne bijzondere zorg te zullen wijden.

»8. Eindelijk alles te zullen in het werk stellen, ten einde de gewenschte terugkomst van den monarch in zijne residentie te bespoedigen en alle waarborgen te zullen geven voor de veiligheid van het doorluchtig hoofd, tot welks schoonste voorregten het behoort, aan iederen staatsburger veiligheid en regt te verleenen.

»Indien de ministers in deze grondtrekken hunne roeping juist begrijpen en ter goeder trouw vervullen, dan zullen alle goede burgers hen bij deze schoone taak getrouw bijstaan; ontbreekt hun daarentegen daarbij de medewerking hunner medeburgers of worden zij daarin tegengewerkt, dan zal het hun heiligste pligt zijn, hun onvermogen te verkondigen om een werk voort te zetten, tot hetwelk hun de onontbeerlijkste middelen outnomen zijn.

»*Weenen*, 20 mei 1848.

»In den naam van den Ministerraad,

»*Pillersdorff.*"

Hamburg, *2 juni.* Volgens de jongste berigten is de staat van zaken in Noord-Sleeswijk minder ongunstig voor de Duitschers, dan men in vorige berigten had mogen verwachten. Hadersleben is wel is waar door Deensche dragonders bezet geweest, maar weldra weder door hen verlaten. Evenwel, hebben een 180tal Haderslebensche familiën, voor het dreigende gevaar beducht, de wijk naar het zuiden genomen. In Apenrade zelf waren op den 30sten mei jl. de Denen nog niet binnengetrokken; wel lag een Deensch oorlogschip aan de landingsbrug. Op denzelfden dag was Gravestein nog in het bezit der bondstroepen. Het gerucht, dat Eckernförde in brand gestoken was, is thans gebleken geheel onwaar geweest te zijn, en het op 30 mei te Sundewitt plaats gegrepen gevecht was in alle deelen onbeduidend. Overigens heerscht overal de meeste verbittering tegen de kuiperijen der diplomatie, waardoor alsnu de Denen op nieuw hebben kunnen voorwaarts rukken. Volgens reizigers zouden de Denen op den 31sten mei niet verder dan tot Christiansfeld voortgerukt zijn en aldaar zich hebben willen vestigen. Luidens een berigt van generaal *Halkett*, uit Höckerup van 30 mei, was des middags van de voorposten bij Atijbull de tijding ontvangen, dat de vijand een aanval deed en dat eene kolonne van Sonderburg naar Apenrade scheen voort te rukken. Daarentegen was, volgens de *Schleswig Holst. Zeitung*, op den 31sten des avonds te Flensburg het gerucht in omloop, dat een Pruisisch courier den generaal *von Wrangel* het bevel had overgebragt weder op te rukken.

— Heden namiddag hielden de vroeger hierheen gevlugte Sleeswijkers en uit den omtrek van Hadersleben, eene vergadering in het Kreits-Hôtel. Vijftig hunner waren daar tegenwoordig, waaronder ook de bekende *Tiedemann*, stichter der Sleeswijk-Holsteinsche bank. Er werd met algemeene stemmen besloten, dat alle aanwezige stadbewoners en landlieden naar Frankfort zouden gaan, om aan den Bondsdag en eventueel aan de Nationale Vergadering in persoon hunne bezwaren voor te dragen. Dr. *Schleider*, een hunner gewigtigste parlementsleden, die toevallig hier was, woonde insgelijks de vergadering bij, en hield zoowel als *Tiedemann* en anderen redevoeringen. Nog heden zijn zij allen vertrokken. Hun doel is, om tegen de verdeeling van het Hertogdom en tegen zijne inlijving te protesteren, alsmede om de hulp van den Duitschen Bond in te roepen.

Sleeswijk-Holstein, *30 mei.* Uit Apenrade en Hadersleben vlugten de inwoners voor de Denen naar het zuiden. Deze zijn den 30sten reeds *in Hadersleben binnengetrokken.* Wat er van dezen onbegrijpelijken oorlog worden zal, die dus nu weder op Duitschen bodem gevoerd wordt, weet niemand. Over de beide schermutselingen in het Sunderwittsche zijn wij nog niet met juistheid onderrigt, daar het volgende berigt van den generaal-luitenant *Halkett* ook nog veel te wenschen overlaat:

»*Hoofdkwartier Höckerup, 29 mei, 's avonds 6 uur.* Den 28sten trokken de Denen uit Sonderburg en grepen het hun tegenover staande voorposten-detachement met overmagt aan. Het detachement trok daarom naar eene plaats terug, die tot dit doel reeds vroeger was gekozen en bij de Nubeler-windmolen is gelegen. Hier vereenigden zich de in de nabijheid gelegene deelen der divisie en er ontstond, toen de Denen tot den aanval voorwaarts rukten, een gevecht, hetwelk voornamelijk in het schieten met het geschut bestond. De Denen zochten vooral tegen onze regter flank te werken. Zij ontwikkelden eene magt, die met de onze ongeveer gelijk stond, maar zochten tevens door aanvallen op Alsnoer en Gravenstein van den zeekant op den rug van ons detachement te werken.

»Volgens een vroeger beraamd plan trok ik des avonds om 10 uur over Atzbül naar Quars terug. Daar de vijand niet volgde, bleef de achterhoede bij Atzbül staan. Toen den 29sten des morgens de tijding ontvangen werd, dat de Pruisische divisie tot ondersteuning naar Quars voorwaarts trok, liet ik de divisie weder voortrukken, de Deensche voorposten, die bij Satrup en den Nubeler windmolen stonden, terugdrijven en de stelling bij dezen molen weder bezetten. De vijand trok over Stendrup en Düppel naar Sonderburg terug. De divisie legerde zich des avonds, volgens het bevel van den opperbevelhebber, kantonnementsgewijze in het land van Quars. *Ons verlies is zeer gering.* Luitenant *von Windheim* is gesneuveld en kapitein *von der Knesebeck* zwaar, doch niet gevaarlijk gewond. Van de troepen van den Groothertog van Mecklenburg is luitenant *von Plessen* ligt en luitenant *von Hirschfeld* zwaar gewond. De nadere bijzonderheden zal ik morgen eerst kunnen mededeelen."

Volgens de laatste tijdingen werd den 30sten, des avonds om 6 uur ook *Apenrade door de Denen bezet.* Ook hebben hunne oorlogschepen het slot Gravenstein in brand geschoten. Meerdere groote schepen liggen voor Eckensund en Gravenstein. De Denen zijn zooveel te stouter geworden, daar alle berigten uit Zweden van de uitrustingen, die aldaar gemaakt worden, spreken. Een Escader van 5 schepen is reeds aangekomen; een ander wordt in het begin van juni verwacht. In Kopenhagen heerscht groote vreugde over de tegenwoordigheid van de Russische en Zweedsche prinsen. Rusland zal wel is waar geene ondersteuning aan troepen kunnen zenden, maar daarentegen 10 millioen zilver-roebels tegen 3 percent leenen, die, zegt men, reeds in Kopenhagen zouden ontvangen zijn. Duitsche, aldaar onder embargo liggende schepen, zouden genoodzaakt zijn geworden, bij de komst van den Groothertog te vlaggen, nu echter last ontvangen hebben de Zweedsche troepen van Schonen af te halen en naar Jutland te brengen. Over de oorzaak van den teruggtogt der Pruisen deelt de *Sleeswijk-Holsteinsche Ztg.* het volgende uit Flensburg van den 30sten

mei mede: »Uit den mond van Pruisische officieren hoorde ik het bevestigen, dat de terugtogt van generaal *Wrangel* uit Jutland door de verklaring van Engeland zoude veroorzaakt zijn: onder deze voorwaarde eenen vrede te willen waarborgen, waarbij ten minste het zuidelijk gedeelte van Sleeswijk in den Duitschen Bond zoude ingelijfd worden. Maar generaal *Wrangel* is niet alleen uit Jutland teruggetrokken; hij heeft zijne troepen zelfs eene positie zuidelijk van Flensburg tot bij Munkbrarup en Angeln laten innemen."

Praag, *30 mei*. Heden werd het groote Slawencongres geopend — door eene feestelijke mis, waarbij Servische troepen de dienst verrigten. Onze stad heeft nu het aanzien van een groot gemaskerd bal, waarop zich de meest verschillende Slawische costumen vertoonen, oud- en nieuw- Czechische, Poolsche, Croatische, Dalmatische en Servische — daarboven zweeft de onzigtbare Russische beerenmuts.

Weenen, *31 mei*. Zoo hebben wij dan weder rust in ons schoon Weenen. De barricaden zijn opgeruimd, de winkels geopend en het oude, zalige leven is teruggekeerd. En toch drukt iets op ons allen, als een berg — het is de anarchie, de volkomenste anarchie. Inconstitutioneel regeert de Keizer zonder ministerie, het ministerie zonder Keizer, het committé van zekerheid zonder een van beide; wij leven op eene zonderlinge wijze in een' constitutioneelen staat, waarin veeleer van iets anders dan van de constitutie gesproken wordt. En toch gaat alles zeer lijdelijk toe; de neiging tot regt en orde helpt ons gelukkig door de anarchie, de warme, levenslustige atmospheer van het leven te Weenen doet de vrees voor de toekomst vergeten. De ambassadeurs der buitenlandsche mogendheden hebben zich bijna allen naar den Keizer te Innspruck begeven, alsmede geheele scharen van de aristocratie, die zich hier toch niet op haar gemak gevoelde; ook graaf *Latour*, minister van Oorlog, moet zich in het hôtel van zijn ministerie niet meer op zijn gemak gevoelen; hij is naar eene kazerne verhuisd en wacht slechts op een bevel des Keizers om met de geheele bezetting naar Innspruck te verhuizen. Daarentegen ziet men ook eene menigte vreemdelingen, die het tooneel van onze omwentelingen komen zien: Zoo kan men hier de Olmützer en Grätzer studenten ontmoeten, die op de tijding van de barricadentooneelen dadelijk ter hulp van hunne Weener medestrijders waren toegesneld, maar niets meer te doen vonden, dan de verlatene *aula* en de overblijfselen der barricaden te beschouwen en het leven en de geestdrift te Weenen volop mede te genieten. In welk eene zonderlinge en dikwijls belagchelijke stelling de regering door de ongelukkige reis naar Innspruck geraakt is, kunt gij uit het volgende afleiden: »De *Wiener Ztg.* van heden bevat een Keizerlijk bevelschrift, waardoor in Kärnthen vele grondlasten worden opgeheven. Daaronder staat: Gegeven den 25sten mei 1848. *Ferdinand.*" — En toch was Keizer *Ferdinand* den 25sten mei te midden van de bergen van Tyrol!

Berlijn, *3 juni*, *des middags 3 ure*. De generale marsch wordt weder door de straten geslagen en roept de burgergarden te wapen. Het volk komt weder voor het tuighuis bijeen en verlangt dat de bewaking daarvan uitsluitend aan de burgers worde overgelaten; er heerscht bovendien opgewondenheid, dewijl het gerucht verspreid wordt, dat verscheidene leden van het studenten-korps, die eenige met wapenen reeds vertrokken vaartuigen gevolgd waren, in Charlottenburg gevangen genomen en mishandeld waren; eindelijk heeft de bevelhebber van de burgergarden, generaal *von Aschoff*, zijn commando nedergelegd, nadat gisteren bij eene stemming der burgergarden een votum van wantrouwen tegen hem was uitgebragt, en een bataillon reeds eergisteren ronduit geweigerd had zijne bevelen te gehoorzamen. Deze oproerige bewegingen, die sedert eenige dagen hier zoo dikwijls voorvallen, zijn over het algemeen van geenen verontrustenden aard, maar het is toch ook waar, dat de brandstof hier in zulk eene menigte opgehoopt is, dat eene vonk dien gemakkelijk zou kunnen doen ontbranden. Mogten wij nu slechts van verkeerde maatregelen verschoond blijven, dan zal alles van zelf weêr teregtkomen.

Berlijn, *3 juni*. Het is hier zeer onrustig. De in de vergadering van gisteren behandelde zaken doen de spanning voortduren. Het volk verlangt wapenen.

Men heeft mij heden verzekerd, zonder dat ik er voor kan instaan, dat de minister van Oorlog iederen arbeider, die zijn regt bewijzen kan, een geweer beloofd heeft. De geheele burgergarde zou munitie en een artillerie-park bekomen. De vereenigde clubs hebben met Pinksteren eene nieuwe demonstratie in den zin. Een groote optogt zoude zich naar den *Friedrichs-Hain* begeven. De radicalen hebben ook het vaste voornemen, de meerderheid, waarop het ministerie rekenen kan, naar vermogen te ondersteunen.

Keulen, *3 juni*. Een nieuwe storm is over Oostenrijk losgebarsten. Wij bedoelen niet alleen die barricaden-dagen, waardoor Provisioneele Regeringen in Weenen ontstonden en de staat in een' toestand geraakte, die zijne geheele ontbinding scheen te voorspellen; wij bedoelen den weerklank, dien deze tooneelen onder de Czechen gevonden hebben.

Uit Bohemen is zoo even eene tijding ontvangen van bijna onberekenbare gevolgen.

De regerings-president graaf Leo Thun *heeft den 29sten mei aan het nationaal committé in Praag bekend gemaakt, dat hij met de overige Boheemsche vertegenwoordigers* tot de oprigting van een Provisioneel Bestuur *voor Bohemen had besloten, dewijl men sedert het gebeurde te Weenen niet meer met het ministerie kon handelen. Dit Provisioneel Bestuur bestaat uit acht leden, waartoe de hevigste Czechen gekozen worden. De volgende zijn reeds benoemd:* Palacky, Albert Wastitz, Strobach, Borrosch, Brauner en Rieger. Wastitz en Rieger *zijn naar Innspruck vertrokken om de* formeele *goedkeuring des Keizers te verkrijgen.*

Dezen noodlottigen stap moet men beschouwen in verband met de volgende feiten. Toen de Boheemsche afgevaardigden in Innspruck bij den Aartshertog *Johann* kwamen, zeide deze bij hun vertrek. »Ik ben een *Boheemsche* prins." De Keizer zelf zeide: »Brengt onze bepaalde verzekering naar het schoone Praag, dat het ons bijzonder aangenaam zal zijn deze stad weldra *voor langen tijd* te kunnen bezoeken." De gemalin van den Aartshertog *Frans Karel* ging de afgevaardigden, met de *Czechische* kleur te gemoet. De Boheemsche graaf *Friedrich Thun* had aan het hof te Innspruck een' grooten invloed.

Den 26sten en 27sten mei werden te Weenen de barricaden opgerigt, den 29sten verklaarde Bohemen zich onafhankelijk van het Duitsche Oostenrijk, en den 30sten werd het groote congres der Slawen geopend. Reeds is Praag opgevuld met de afgevaardigden van alle Slawenstammen, reeds ziet men op de straten alle kleederdragten van de volken van den Hellespont tot de Pruisische grenzen, en de viering van het groote Slawenfeest is de afkondiging van een Slawenrijk!

ENGELAND.

Londen, *3 juni*. De aan het wonderbare grenzende berigten uit Australië omtrent de navraag naar arbeiders worden van alle kanten bevestigd. De heer *Waghorn* zegt in een onlangs in het licht verschenen vlugschrift over de verhuizing naar Australië, dat daar op 180,000 volkplanters niet minder dan 2 millioen stuks rundvee en 8 millioen schapen kwamen, de voedingsmiddelen bedierven, omdat er geene monden, het koorn omdat er geene maaijers, de wol omdat er geene scheerders genoeg aanwezig waren. De regering in Adelaïde heeft eene bekendmaking laten afkondigen, volgens welke elk, die tachtig Engelsche morgen land aankoopt, vrije overtogt voor drie door hem aangewezene volwassene personen of zes kinderen beneden de 14 jaren zoude worden toegestaan. De verhuizing uit Engeland neemt dan ook telken jare toe. Eene inmenging van staatswege is noch noodzakelijk, noch raadzaam; maar de staat heeft toch zijn regt van oppertoezigt, hetwelk gelijk elk regt ook een' pligt voorschrijft, die nog met veel meer zorg dient volbragt te worden. Alleen door verhuizing kan gewis de verarming der massa niet weggenomen worden, vooral daar menschen met eenig vermogen dezelfde neiging tot verhuizing hebben en daardoor nog betere uitzigten, dan de geheel arme.

Londen, *3 juni*. Donderdag avond heeft men op Clerkenwell-green weder eene demonstratie, ten bewijze van sympathie voor den heer *Mitchell*, beproefd. Ten 6 ure begon het volk derwaarts te stroomen. Er waren echter talrijke gewapende politie-agenten aanwezig, terwijl de troepen onder de wapenen stonden en de rijdende artillerie gereed stond in het artillerie-park, om zich oogenblikkelijk naar de bedreigde punten te dirigeren. Een man in een' bruinen kiel klom op een' steen en begon het volk aan te spreken, waarbij hij het deszelfs lafhartigheid verweet, dat het bij de vorige bijeenkomst op Clerkenwell-green geen weêrstand geboden had aan de politie. Hij spoorde hen aan, maar terstond barricaden op te werpen. Maar in woordenwisseling geraakt zijnde met een nabijstaand persoon, gaf hij dezen een slag in het gelaat, doch werd hierop terstond omringd en weggedrongen. Spoedig werd het volk weder door de politie uiteengedreven, zonder dat dit met bloedstorting gepaard ging. Andere zamenscholingen in verschillende wijken der stad trof hetzelfde lot.

Te Nottingham heeft ook woensdag avond eene bijeenkomst van Chartisten in de opene lucht plaats gehad; slechts nagenoeg 300 personen waren tegenwoordig, die na eenige oproerige redenen gevoerd te hebben, vreedzaam uiteengingen.

FRANKRIJK

Parijs, *1 juni*. De dagbladen houden zich bezig met de door de regering verleende magtiging om den heer *Louis Blanc* in staat van beschuldiging te stellen, en zij doen dit met eene gematigdheid, die hulde verdient, wanneer men bedenkt, dat deze de man is, welke een onnoembaar nadeel aan den handel en de ambachten heeft toegebragt en de omwenteling van februari tot eenen afgrond voor duizenden familiën heeft gemaakt. Men schijnt algemeen aan zijne onschuld geloof te slaan. Het *Journal des Débats* meent dat het beter voor hem is dat de zaak onderzocht wordt, dan dat men tot de orde van den dag ware overgegaan. Genoemd blad keurt de houding van de regering in de aangelegenheden van Napels goed. Eene tusschenkomst zoude in geen geval te billijken zijn: Frankrijk heeft even zoomin het regt zich met de zaken van den Koning van Napels te bemoeijen, als Duitschland en Engeland zich in de aangelegenheden van Frankrijk te mengen." — Iederen dag geeft de publieke meening nieuwe bewijzen van de vriendschappelijke gezindheid van het Fransche volk. In eene den vorigen zondag gehoudene vergadering van burgers uit alle klassen, werd de volgende geloofsbelijdenis van den heer *Victor Hugo*, kandidaat voor de Nationale Vergadering, met groot gejuich beantwoord. »Ik zal tot mijnen laatsten ademtogt tegen die slechte burgers strijden, die Frankrijk door oproer en dictatuur, het volk door het terrorismus den oorlog willen afdwingen. Ik zal hun immer het hoofd bieden, hetzij als burgers in de Vergadering of als soldaat op de straat. . . . Mijne keuze is gedaan, gij kent haar: Ik wil eene republiek, die ons de volken benijden, en niet zulk eene, die hun afschuw verwekt. (Aanhoudend gejuich.) Ik wil eene republiek, welke de natiën dwingt, niet alleen te zeggen, dat wij groot, maar ook, dat wij gelukkig zijn."

Parijs, *2 juni*. Bij den aanvang van de zitting der Nationale Vergadering op heden, las de heer *Sénard* (die bij ongesteldheid van den president *Buchez* het voorzitterschap bekleedde) een' brief voor van *Barbès*, uit Vincennes aan den heer *Buchez* geschreven. Hij meldt daarin, dat de op den 15den mei tot het volk gerigte woorden: »Ik wensch u geluk, dat gij het regt gewonnen hebt, in persoon uwe petitiën aan de Nationale Vergadering over te leveren!" niet door den heer *Louis Blanc*, maar door hem (*Barbès*) gesproken zijn.

Na eenige min belangrijke werkzaamheden nam de heer *Jules Favre* het woord namens de commissie, die belast is met het onderzoek der quaestie, over het verleenen van autorisatie tot het instellen van eene vervolging tegen den heer *Louis Blanc*. Hij berigtte, dat de bedoelde commissie, na de quaestie der onschendbaarheid van de leden der Nationale Vergadering gedurende eenen geheelen dag rijpelijk overwogen te hebben, met 15 tegen 3 stemmen, besloten had, magtiging te verleenen tot de vervolging tegen den heer *Louis Blanc*. De commissie is tot deze overtuiging gekomen door inzage van belangrijke papieren, wier inhoud echter, zoo lang de instructie niet afgeloopen is, nog geheim moet blijven. Na eenige debatten over den dag waarop de discussie over die autorisatie zou gevoerd worden, bepaalde de Vergadering dien op morgen.

— Men verzekert, dat de aanhef der nieuwe constitutie zal luiden als volgt: »In den naam van God, verklaren wij, dat Frankrijk eene broederlijke, eenige en ondeelbare republiek zijn zal." Het wetgevend ligchaam zal bestaan uit ééne Kamer van 750 leden. Tevens zou er een staatsraad worden ingesteld, welks bevoegdheid zoowel politiek als administratief zijn zal.

— De heer *Bethmont*, een der vice-presidenten van de Nationale Vergadering zal waarschijnlijk tot president voor de tweede maand der zitting verkozen worden. De heer *Marrast* heeft van alle aanspraken op die betrekking afstand gedaan.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *3 juni*. Naar men verneemt zal de heer *Duval de Beaulieu*, attaché bij de Belgische legatie, den heer *Beijens* als zoodanig alhier vervangen. Deze laatste zal gelijke betrekking te Madrid vervullen.

De heer *van Zuylen*, die eerlang alhier wordt verwacht, zal den heer *Vermersch*, voormalig secretaris bij bovengemelde legatie, die naar Athene vertrokken is, vervangen.

— Met leedwezen vermelden wij, dat de heer *Luzac* sedert weinige dagen ongesteld is. Z. Exc. heeft weder een' onrustigen nacht gehad en bevindt zich heden weder koortsig.

's Gravenhage, *4 juni*. Bij Zijner Majesteits besluit van den 3den dezer, is de heer mr. *P. P. van Bosse*, referendaris bij het departement van Finantiën, benoemd tot lid van den Raad van State.

Bij een ander Koninklijk besluit van dezelfde dagteekening, is de staatsraad *van Bosse* benoemd tot tijdelijk minister van Finantiën.

(*Staats-Courant.*)

's Gravenhage, *5 juni*. Z. M. heeft den heer mr. *E. J. A.* graaf *van Bijlandt*, referendaris bij het kabinet des Konings, benoemd tot gouverneur der provincie Zuid-Holland.

— Heden morgen is met den eersten spoortrein van Voorschoten naar Amsterdam vertrokken, Z. K. H. de Prins van *Pruisen*, die van daar de reis naar Arnhem en verder naar Pruisen zou voortzetten H. H. K. K. H. H. de Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden* hebben van hem het huis *de Paauw* naar het station van den spoorwagen geleid, alwaar H. H. K. K. H. H. een hartelijk afscheid van hem hebben genomen.

— Z. Exc. de nieuwe tijdelijke minister van Finantiën, de heer *Bosse*, heeft heden reeds zijne functiën aanvaard.

In deze residentie is aangekomen, en aan het hôtel den *Ouden Doelen* afgestapt, Z. Exc. de graaf *de Marogna*, minister van Beijeren bij het Nederlandsche hof, met familie.

Rotterdam, *3 juni*. In den middag van den

29sten mei zijn te Middelstum ingescheept, om eerst naar Rotterdam en dan naar Michigan in Noord-Amerika te vertrekken, 50 personen, zoo oud als jong, waaronder 2 huisgezinnen van Uithuistermeeden, 3 van Zijldijk, 3 van Stedum en eenige van Spijk. Deze lieden behooren meestal tot den burgerstand; men vond onder hen een bakker, een kuiper en een leermaker, eenige arbeiders en boerenknechten. Een, die nog bij tijds berouw scheen gekregen te hebben, is niet komen opdagen, en onder de vertrekkenden heerschte geene opgeruimde stemming; ontevredenheid, hoop op beter lot en een beter bestaan waren de redenen van het vertrek. Hun getal zal nog voor zij zee kiezen tot 70 aangroeijen.

Denzelfden dag zijn ook uit Uithuistermeeden vertrokken, om zich naar Rotterdam ter inscheping naar Noord-Amerika te begeven, twee huishoudingen, bestaande uit twee mannen, twee vrouwen en negen kinderen, alsmede een eenloopend persoon, zijnde een boerenknecht, welke personen in dit voorjaar hunne goederen hebben te gelde gemaakt en op reis zijn gegaan, om, naar hun zeggen, een beter bestaan te zoeken. Te gelijk zijn uit Zijldijk, gemeente 't Zandt, insgelijks eenige huishoudingen vertrokken.

Ook is dezer dagen het huisgezin van *Geert Albers*, bestaande uit vier personen, van Nieuwe Pekela, vertrokken, om over Rotterdam, naar Havre en van daar per gelegenheid naar New-York over te steken; zijnde dit het eerste gezin, hetwelk uit die gemeente is vertrokken.

(*N. R. C.*)

Eindhoven, 3*1* *mei*. In navolging van andere plaatsen heeft ook heden onze stad eene petitie ingezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, hoofdzakelijk aandringende op: Vrijheid van godsdienst; vrijheid van onderwijs; vrijheid van vereeniging en associatie; vrijheid van drukpers; gelijke burgerlijke en politieke regten; gelijke bedeeling van waardigheden en ambten; regtstreeksche verkiezingen; ontbindbaarheid der Kamers; afschaffing der militie; zooveel mogelijk bezuiniging en vereenvoudiging van het huishouden van den staat, zooveel mogelijk vermindering van belasting, die op den mingegoede drukt.

Deze petitie is door 270 Eindhovenaren onderteekend.

(*N. R. C.*)

Leeuwarden, *2 juni*. Heden is alhier van regeringswege bekend gemaakt, dat de kermis of jaarmarkt te dezer stede, welke in den vorigen jare ten gevolge der tijdsomstandigheden was opgeschort, in dit jaar gehouden zal worden, en eenen aanvang zal nemen op woensdag 12 junij. Dit berigt, waarin ook velen in Holland en elders belang zullen stellen, is hier met genoegen vernomen.

(*Hand.*)

† *Leeuwarden*, *3 juni*. Hier ter stede circuleren onderscheidene adressen, betrekking hebbende op de herziening der grondwet. Jammer slechts, dat de strekking van sommige getuigt, hoe weinig men den geest des tijds begrijpt, en hoe weinig men geneigd is, den weg van vooruitgang in te slaan. Leeuwardens burgemeester en zijn secretaris zijn de eeste onderteekenaars van eene petitie, waarbij wordt aangedrongen op handhaving van het regt van placet, waarbij *tegen* vrijheid van godsdienst, *tegen* vrijheid van onderwijs wordt geprotesteerd. Die petitie heeft onscheidene andere onderteekenaars, maar wij gelooven dat velen hun' naam daaraan leenen, zonder eigenlijk te beseffen wat zij doen, en er toe gebragt zijn, om de heeren predikanten, van wie deze petitie uitgaat, dat genoegen niet te ontzeggen. Van den burgemeester en secretaris kan men zoo iets evenwel niet vooronderstellen, en daarom is het te betreuren en te verwonderen, dat zij in deze zaak voorgangers durven zijn.

Wij zullen ons onthouden de Leeuwarder predikanten over hunne bemoeijingen in dezen hard te vallen. Op eene enkele uitzondering na gelooven wij, dat zij geheel ter goeder trouw, en uit overtuiging te werk zijn gegaan. Alleen meenen wij hen te moeten waarschuwen tegen overdrevene vrees voor den invloed der roomschgezinden, en hun te mogen herinneren, dat niet ieder roomsche een jezuit is.

— In walgelijke vleitaal spoort de *Provinciale Friesche Courant*, in haar no van 1 juni jl. den heer gouverneur van Friesland aan, de tentoonstelling, die hier dit jaar zou plaats hebben, uit te stellen. Reeds in het vorige jaar zou die tentoonstelling hebben plaats gehad, maar is reeds toen uitgesteld, naar het heette, in het belang der zaak, en om aan veler wensch te voldoen. De ware reden bestond echter hierin: Het uitstel was noodzakelijk, omdat niemand tot de tentoonstelling wilde medewerken; sommigen niet, dewijl het allen schijn had, dat men hen met het uitloven van medailles voor den gek hield, daar niemand nog van de voor drie jaren beloofde medailles iets had gezien; — anderen niet, uit vrees, dat zij even als de vorige keer, hunne stukken weder onbruikbaar, of ten minste merkelijk beschadigd terug zouden krijgen. De medailles zijn sedert uitgedeeld, zoodat dat bezwaar uit den weg is geruimd; maar het andere bestaat nog, en zoo wij ons niet deerlijk vergissen, zal het nog zwaarwigtig genoeg zijn, om velen van de medewerking tot de tentoonstelling terug te houden. De geheele manoeuvre der *Provinciale Friesche Courant* beschouwen wij als eene voorbereiding op een heimelijk reeds besloten vernieuwd uitstel der tentoonstelling, en een onhandig middel om den heer gouverneur daardoor eene niet al te droevige figuur te doen maken.

Middelburg, 3*1* *mei*. Heden is van hier aan Z. M. den Koning, en bij afschrift aan den minister-raad, verzonden, een adres van mr. *G. A. Fokker*, door een zestigtal gegoede ingezetenen dezer stad mede onderteekend, waarbij de onderteekenaren betuigen hunne goedkeuring te hechten aan de hoofdbeginselen, vervat in het *ontwerp van grondwetsherziening*, door de staatscommissie Zijner Majesteit op den 11den april ll. aangeboden, en aan het stelsel van staatsbeheer en staatshuishouding door den tijdelijken minister van Justitie in de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 13den mei ll. ontwikkeld; welk adres eindigt met den wensch, dat de regering, voor zooveel van haar afhangt, het gewigtig werk der grondwetsherziening bespoedige: »opdat daardoor," zeggen zij, »zoowel »het grondwettelijk koningschap in Nederland, als »de natie zelve eene kracht moge verkrijgen, die »hen bestand maakt tegen mogelijke gevaren en »stormen welke ons van buiten af zouden kunnen »bedreigen of overvallen, en opdat de banden van »toegenegenheid, die het volk van Nederland aan »het doorluchtige huis van *Oranje Nassau* verbinden, mogen worden versterkt en naauwer worden »toegehaald."

Onder de onderteekenaren merkt men op 1 lid der Provinciale Staten van Zeeland, 6 leden van den stedelijken raad, 1 openbaar ambtenaar, 7 advocaten; 3 notarissen, 7 med. doctoren, 3 procureurs, 5 makelaars, 6 leden van de kamer van koophandel, benevens een dertigtal kooplieden, grondeigenaars en particulieren.

Ook bij mr. *A. F. Sifflé* ligt een adres aan de Tweede Kamer, in gelijken zin, ter onderteekening, hetwelk met eene menigte handteekeningen van genoemde ingezetenen is voorzien en eerstdaags zal worden verzonden.

(*N. B. C.*)

ARNHEM, *5 juni*.

In de vergadering vrijdag ll. door de ridderschap van Gelderland gehouden, is tot lid der Provinciale Staten verkozen, jhr. *C. Panhuys*, burgemeester van Vorden één der drie onderteekenaars van het in ons nommer van zaturdag opgenomen adres. Deze vrijzinnige keus onzer ridderschap verdient des te meer gewaardeerd te worden, daar de heer *Panhuys*, (volstrekt niet te verwarren met de Groningsche jonkheer met het »opgeschort oordeel"), vroeger lid der Staten van wege den landelijken stand, zijne politieke meeningen nimmer verbloemd heeft.

Jongste nieuwstijdingen.

ARNHEM, *5 juni*.

De Nationale Vergadering heeft gisteren het aanzoek tot magtiging om eene geregtelijke vervolging, tegen den heer *Louis Blanc* in stellen, met 369 stemmen tegen 337 (meerderheid 32) verworpen. Men zal zich herinneren dat de conclusien der commissie, die concludeerde tot vervolging, genomen waren met 15 stemmen tegen 3. Deze uitslag is zonderling en brengt weder dien in het geheugen met welke de Vergadering debuteerde bij gelegenheid van het votum over de zamenstelling der Commissie van Uitvoering.

Parijs was gisteren geheel bezig met de verkiezingen, die heden (3 juni) eenen aanvang moeten nemen. Het zonderlingste hierbij is, dat alle partijen stilzwijgend schijnen te zijn overeengekomen voor den heer *Caussidière*, den voormaligen prefect van politie, te stemmen. Het had weinig gescheeld of hij zou, na de beweging van den 15den mei, gelijk zoo vele anderen, in staat van beschuldiging zijn gesteld, maar de verklaringen, later door hem afgelegd, zijn zoo openhartig voorgekomen en ademen zoozeer den man van eer, dat er op dit oogenblik in geheel Parijs misschien niet één man zou te vinden zijn zoo populair als hij. Men is van oordeel dat zijne laatste verklaringen het voor de Commissie van Uitvoering noodzakelijk zullen maken nadere ophelderingen te geven.

Ziehier eenige nadere bijzonderheden over het ontwerp van staatsregeling: De president is verantwoordelijk. Hij stelt de ministers aan. De ministers hebben het regt de zittingen der Nationale Vergadering bij te wonen. Er zal zijn een Raad van State met politieke en administrative bevoegdheden en die, even als de Noord-Amerikaansche Senaat, advies uitbrengt over de benoemingen tot alle landsbetrekkingen. Het Wetgevend Ligchaam bestaat uit ééne Kamer van 750 leden, benoemd voor drie jaren. In geval van herziening zal de Constituërende Vergadering bestaan uit 900 leden.

Tijdingen uit Napels van den 22sten melden dat de nieuwe verkiezingen den 15 juni zullen plaats hebben; de Kamers waren bijeengeroepen tegen den 1sten juli.

De bevelhebber van Peschiera heeft de kapitulatie, die hem was aangeboden, afgeslagen. Het beleg wordt voortgezet. (De tijding van de overgave van Peschiera schijnt zich dus niet te bevestigen.) Udina is opgestaan tegen de Oostenrijkers, doch is door het geschut der citadel tot zwijgen gebragt. In Milaan hebben oproerige tooneelen plaats gehad, die echter door de nationale garde bedwongen zijn.

Letternieuws.

Algemeene Statistiek voor Handel en Nijverheid. Een Handboek voor Kooplieden, Fabriekanten en Staatslieden, alsmede tot grondslag voor het Onderwijs in de Handels-Aardrijkskunde, hoofdzakelijk naar dr. F. W. VON REDEN*; voorts naar officiële Nederlandsche bronnen en opgaven en naar dr.* BERGHAUS, NISCHWITZ, BECHER, CRÜGER, *enz. bearbeid door* D. BUDDINGH, *Leeraar aan de Koninklijke Akademie te Delft.* Te Haarlem bij A. C. KRUSEMAN.

Van dit werk waarvan wij de vorige afleveringen reeds met lof hebben aangekondigd hebben wij thans afleveringen 9 en 10 ontvangen. In deze afleveringen worden behandeld: *Groot-Brittannië en Ierland* (slot); *Frankrijk; België; Nederland; Denemarken: Zweden en Noorwegen; Rusland en Polen; Krakau: Zwitserland; Portugal; Spanje; de Italiaansche Staten; Griekenland en Turkije* (begin). Ook de Overzeesche bezittingen dier landen worden behandeld.

Mengelwerk.

(NB. Door plaatsgebrek is dit stukje, dat reeds gedurende verscheidene weken gezet was, niet opgenomen kunnen worden.)

Allerlei uit Londen.

Buitenlandsche Staatkunde. — De Paus. — De gespoorde Laars. — De Aartsbisschop van Canterbury. — De Vrees voor den Antichrist. — Militaire Verdediging. — Aangevallene Belastingen. — Deuren en Vensters. — Thee. — Het Bal in de Gevangenis. — Regtbanken. — De Smokkelaar. — De Vader van gesmokkelde Waar. — De Ex-Souverein in een Proces gewikkeld. — De hebzuchtige Papegaai. — De Architect van het Parlement. — De Engelsche Raja.

Londen, *februarij*.

De vraagstukken over de buitenlandsche staatkunde zijn door het Parlement slechts ter loops behandeld, behalve die, welke de diplomatische betrekkingen met Rome betreffen. Over dit onderwerp heeft het anglicanismus zijne laatste klagt geuit bij monde van den heer R. INGLIS, die zich heeft beklaagd dat protestantsche ministers de afschuwelijke misdaad begaan hadden aan den bisschop van Rome den titel van Paus te geven. Eenige meer gematigde leden hebben zich vergenoegd protest aan te teekenen tegen de jezuïten, die door den heer SHIEL levendig verdedigd zijn geworden; maar het algemeen gevoelen is, dat men, op het oogenblik dat de katholijken gelijk de joden van hunne legale onbevoegdheden ontheven worden, den Paus even als den Sultan behoort te erkennen, en een afgezant te Rome moet hebben, zoo als men er een' te Konstantinopel heeft. Een bisschop, die van St. David, heeft niet geschroomd PIUS IX voor den verlichtsten souverein der christenheid te verklaren; kortom wanneer men lord PALMERSTON zulk eene levendige sympathie voor de Italiaansche emancipatie ziet aan den dag leggen, dan zoekt hij niet alleen een' grooteren staatkundigen invloed dan Frankrijk in Italië te verkrijgen, maar dan volgt hij het bijna algemeene gevoelen van Engeland; het is waarlijk eene der buitengewoonste omwentelingen van den tegenwoordigen tijd, door Engeland zoo veel belangstelling jegens Italië te zien betoonen. De berigten uit Italië zijn voor ieder dagblad noodzakelijk geworden; de artikelen der Romeinsche, Toscaansche en Napelsche bladen worden met groote zorgvuldigheid overgenomen; de minste invallen van PASQUINO en MARFORIO deelt men mede; onder anderen had men voor eenigen tijd het volgende achtregelige versje van den *Contemporaneo* overgenomen; in deze regels, even als in zeker populair stuk van GIUSTI, den Italiaanschen BERANGER, wordt Italië persoonlijk voorgesteld door het woord *stivale*, daar het schiereiland den vorm heeft van deze laars, welker punt het *jeugdige Italië* zoo gaarne in de zijden van hen, die nog te Milaan of te Venetië in bezetting liggen, zoude willen stooten:

Il mio stivale s'allacio lo sprone,
E lo caccio nel franco ai dottrinanti,
E lo caccio nel fianco alle persone
Che hanno li piedi e non sanno ire avante.

Vattene, Italia mia! vattene lesta,
Cio ch'era piede divento la testa;
Vattene, Italia mia! vattene sola!
Viva chi proferi la grand parola!

Het is eene eer voor Engeland zoo veel belangstelling te betoonen in de Napelsche constitutie, die, wanneer zij na de anderen tot stand mogt komen, de vrijzinnigste van allen schijnt te moeten zijn: (1)

(1) In de Kamer der lords heeft de markies VAN LANSDOWN eene belangrijke rede gehouden, uit een geschiedkundig oogpunt beschouwd, over de regt-

Sicelides musae paulo majora canamus!

Het gouvernement heeft met stoutmoedigheid van het overlijden van den aartsbisschop van Canterbury gebruik gemaakt om eene vaste houding tegen over de anglicaansche geestelijkheid aan te nemen. Lord JOHN RUSSELL heeft, voor dat hij een' opvolger benoemde, verklaard, dat deze wel in het oog moest houden dat hij zich zou moeten onderwerpen aan alle nieuwe kerkelijke bepalingen, die door het gouvernement ontworpen en door de Kamers goedgekeurd mogten worden.

Hoe zeer men de attributen van den primaat van Engeland ook moge willen beperken, toch zal een mijter, waaraan een inkomen van 15,000 p. st. verbonden is, altijd een geestelijk hoofd vinden, dat er zich mede zal laten kroonen. De bisschop van Chester, doctor BIRD SUMNER, is bijna onmiddellijk aangewezen als de plaatsvervanger van den eerwaardigen afgestorvene: Zijne Genade had den ouderdom van bijna 83 jaren bereikt. Het was bijna 19 jaren geleden dat doctor HOWLEIJ den zetel van Londen met dien van Canterbury had verwisseld. Hij was een gematigd man, dien men met eenige omzigtigheid onschadelijk kon maken, zoodra men vreesde, dat hij in verzoeking zoude komen zijn prerogatief eene al te staatkundige rol te doen spelen. In zijne langdurige betrekking heeft hij meer dan eens concessiën moeten toestaan die zijne voorgangers zeer hard zouden gevonden hebben. Naauwelijks was hij in 1829 tot primaat bevorderd, of de groote maatregel van de emancipatie der katholijken werd aan het Parlement onderworpen. De primaat had eerst de verdaging van de bill gevraagd; maar konde hij iets weigeren aan den hertog VAN WELLINGTON, wien hij zijne benoeming verschuldigd was? Hij vergat dat hij vroeger eene groote vrees voor de bedoelingen der Pausgezinden had aan den dag gelegd. In 1831 toonde hij zich wat minder geneigd om voor de reform-bill te stemmen; maar in 1832 was zijn tegenstand reeds geëindigd. De bill over het volksonderwijs hinderde hem ook wel een weinig; maar onlangs had hij getoond den nieuwen bisschop van Hereford wel genegen te zijn. Kortom, bij elke gelegenheid, wat vroeger of later, zag doctor HOWLEIJ gemakkelijk van zijne eischen af. Zijn opvolger zal even inschikkelijk zijn als hij. Men zou den bisschop van Londen niet zoo gedienstig gevonden hebben. Hij is dan ook bisschop van Londen gebleven. (2)

Omdat het bestuur het gepruil der ijverige anglicanen van het Parlement niet vreest, zal het met dezelfde onverschilligheid de kreeten van woede trotseren, welke de dweepachtige dissenters buiten het Parlement aanheffen, die, in hunne *meetings* en hunne kapellen altijd tegen den antichrist uitvaren en de whigs beschuldigen hem de godsdienstige verdedigingsmiddelen van de protestantsche hervorming over te leveren. In den tegenwoordigen toestand der gemoederen zullen die bezetenen er afkomen met hunne toevlugt te nemen tot de beroemde borstpillen van doctor LOCOCK in de annonces aanbevolen door het getuigschrift der *Wesleijsche* predikanten, als verdubbelende de kracht der stem op den evangelischen predikstoel.

Het vraagstuk der militaire verdedigingsmiddelen is eindelijk in het Parlement behandeld geworden nadat der godsdienstige verdedigingsmiddelen, en hoewel de minister, in weerwil van een krachtig protest van COBDEN, de denkbeelden van WELLINGTON gedeeltelijk heeft aangenomen, zoo heeft hij zich toch wel gewacht, den panischen schrik te regtvaardigen door den brief van den edelen lord veroorzaakt, welke brief, tusschen twee haakjes, tegen zijnen wil is uitgegeven. Om de vermeerdering der materiëele krachten en de aanwerving voor het leger op eene grootere schaal te verdedigen, voert lord JOHN RUSSELL eenvoudig de voorzigtigheid aan. (*Vervolg hierna.*)

streeksche en zijdelingsche betrekkingen, die, sedert KAREL II, tusschen het hof van Rome en dat van Engeland hadden bestaan.

(2) Er zijn slechts 4 geestelijke dignitarissen van de anglicaansche kerk, die den titel van aartsbisschop dragen: dit zijn de aartsbisschoppen van Canterbury en York in Engeland, de aartsbisschoppen van Armagh en Dublin in Ierland. De oude privilegiën van den aartsbisschop van Canterbury zijn tot vier teruggebragt: 1e. het regt van voorzitting na de koninklijke familie; 2e. het regt den souverein te kroonen; 3e. het regt graden te verleenen, die met de academische graden gelijk staan; 4e. het regt van acht kapelanen te hebben. Hij bezat eertijds het regt den bisschop van Rochester te benoemen, het privilegie om geld te munten, dat om tot ridder te slaan, enz. In zijne hoedanigheid van primaat wordt de aartsbisschop van Canterbury als de eerste persoon des rijks beschouwd, na prins ALBERT; men noemt hem Zijne Genade, even als de hertogen; hij draagt den titel van aartsbisschop *providentia Dei*, terwijl de andere prelaten het slechts *permissione Dei* zijn. Zijn bisdom bestaat uit het drie vierde gedeelten van het graafschap Kent en eenige gemeenten van het bisdom Londen. Twintig bisschoppen staan onder hem. Talrijke voordeelen zijn met zijne benoeming verbonden; hij heeft twee residentiën, de eene in het paleis Lambeth, in eene der voorsteden van Londen, de andere, Addington-park, in het graafschap Surrey. Zijn inkomen bedroeg tot nu toe 17,000 p. st. Doctor HOWLEY was de twee en twintigste aartsbisschop van Canterbury sedert de hervorming (van 1533—1848.)

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur.

Hunsingo-kwartier, den 27sten Mei 1848.

Het is niet onbekend, dat een aantal jongelieden uit dit kwartier is aangevangen, met aan de hooge landsregering ook hunne bezwaren bekend te maken tegen de bestaande orde van zaken. Van wege die jongelieden zij aan de redactie van dit blad den warmsten dank toegebragt voor de welwillendheid, waarmede zij het eerste hunner adressen heeft opgenomen. Voor het tweede adres, dat door hen is opgezonden, is bij haar geene plaats verzocht geworden. Een kort verslag omtrent den inhoud is geplaatst in de *Provinciale Groninger-* en in de *Groninger Courant* van den 16den dezer. — Hierop verscheen in de *Provinciale Groninger Courant* van vrijdag den 19den dezer een vrij scherp artikeltje tegen het, *in Nederland*, eenigzins vreemde karakter van de jeugdige adressanten, misschien met het doel om hen een' gevoeligen slag toe te brengen en hun den lust te benemen, zich verder met die zaken te bemoeijen, waarop schrijver dezes gemeend heeft, het onderstaande antwoord te moeten geven, en de plaatsing daarvan verzocht bij de redactiën van de aangehaalde dagbladen. Dit antwoord echter is tot zijn leedwezen noch door de *Groninger*, noch door de *Provinciale Groninger Courant* opgenomen, waarvan de redenen door beide redactiën zijn verzwegen, zoodat het niet twijfelachtig is, van waar het bewuste artikeltje is uitgegaan. Deze handeling van de redactiën onzer provinciale bladen getuigt al wederom in ruime mate van den geest des behouds, waarmede de ligchamen onzer niet onbekende redacteuren zoo mildelijk zijn bedeeld.

Ingezetenen van Groningen! Zult gij nog niet de vereischte pogingen aanwenden, ter oprigting van een ander, meer vrijzinnig dagblad, waaraan gij reeds zoo lang behoefte hebt gevoeld? — Hebt gij nog niet dikwijls genoeg ondervonden, hoe u de belangrijkste zaken, vooral in den tegenwoordigen tijd van vooruitgang en hervorming, met de behoudskleur zijn opgedischt? — Zijt gij nog niet verzadigd van al de zoutelooze anecdoten en sprookjes die u worden verkondigd? — Zijn u nog nimmer in dezen tijd belangrijke zaken van staatkundigen aard van elders ter oore gekomen, welke onze dagbladen u onthielden? — Zijn er dan in uw midden geene vrijzinnige mannen meer, die zich onledig kunnen en willen houden, ten einde perk te stellen aan de verspreiding van aristocratische beginselen? — Gewis, en wij hopen en twijfelen niet, of eerlang zullen eenige vrienden van het vaderland, maar vijanden van alle aristocratie, er hun werk van maken, een dagblad te voorschijn te roepen, dat waarheid verkondigt. — Gelukkig ook, dat de geest der ingezetenen onzer provincie reeds zoozeer is verlicht, dat men zich niet meer door de bijzondere houding van een dagblad laat misleiden, getuige het aantal adressen, dat uit deze provincie is verzonden.

Ook de jongelingschap van het Hunsingo-kwartier is bereid hare welgemeende pogingen bij te dragen tot het oprigten van een nieuw dagblad.

Het antwoord op het meergemelde artikeltje in de *Provinciale Groninger Courant* van den 19den dezer, hetwelk ter zijde is gelegd, luidt aldus:

»*De toute fiction l'adroite fausseté,*
Ne tend qu'a faire aux yeux briller la vérité.

BOILEAU.

Er traden jongelingen, tot jaren van onderscheid gekomen jongelingen, op, ter bevordering van de zaak der vrijheid en van volksgeluk.

Een man des behouds zag die schare van jongelingen aansnellen op den weg van vooruitgang, en vreesde zeer (1) en — wierp eene barricade op! (Zie de *Provinciale Groninger Courant* van vrijdag den 19den dezer.)

Den hemel zij dank, dat zich juist jongelingen op dien weg bevinden, gereed die puntige barricade te overklimmen, en die moed en kracht genoeg bezitten, hoogere en beter opgeworpene barricaden te overklimmen en, des noodig, andere op te werpen.

O, homme! de quelle contrée que tu sois, quelles que soient tes opinions, écoute!

ROUSSEAU.

(Was get:) *Een vriend van het vaderland.*

(1) Waarom, en waarvoor?
On ne sait bien souvent quelle mouche le pique.

Correspondentie.

Het toegezondene uit *L.* 27 mei, geteekend Q. wordt niet geplaatst, daar wij het voornemen hebben er zelven over te spreken en wij ook niet genoegzaam met den inzender instemmen.

Advertentiën.

† † † DE MINISTER VAN STAAT, GOUVERNEUR DER PROVINCIE *GELDERLAND*, Brengt mits deze ter algemeener kennis, dat krachtens Zijner Majesteits besluit van den 1sten Maart 1848, No. 9, ook de Betaalsrollen wegens *Lijfrenten*, gedurende *drie* maanden, met inbegrip van de maand waarin die zijn gedagteekend, bij de Betaalmeesters geopend zullen blijven, zulks met toepassing op de reeds ter dier zake in omloop gebragte Betaalsrollen.

Arnhem, den 17den Maart, 1848.

De Minister van Staat, Gouverneur voorn., *SCHIMMELPENNINCK V. D. OIJE.*

† † † BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *ARNHEM*, brengen hiermede ter kennisse van een iegelijk, zulks [...] gaande, dat de Stedelijke Ontvanger, de Heer *VAN TOLL*, van af 1o. Mei tot 1o. November 1848, zal vaceren iederen Dag (Zon- en Feestdagen uitgezonderd), van des voormiddags negen tot des namiddags een ure. tot de uitreiking van nieuwe Stellen COUPONS voor de Obligatie, tot laste Stad *Arnhem*, met te-kennen-geving aan de langhebbenden; dat geene Coupons zullen wor[den] afgegeven dan op vertoon der Obligatie en dat [...] die zich dezen gestelden tijd niet ten nutte maken zich zelve de schade daarvan zullen te wijten hebben.

VERKOOP
VAN
VAST GOED.

Door den Notaris *H. F. LU[...]LOFS*, te *Zutphen*, zal in het *Nederlandsche Koffijhuis* te die[r] stede, op Dingsdag den 27sten Junij 1848, bij inzet geveild en 14 dagen later, zijnde den 11den Julij (telkens des voormiddags om 11 ure) finaal verkocht worden:

Een kapitaal HEERENHUIS en ERF met TUIN aan de Zaadmarkt te *Zutphen*, Wijk E, No. 389, benevens ACHTERHUIS (thans Postkantoor enz.), KOETSHUIS en STALLING, in het Oude Gasthuis of Sint Bernard-Steegje uitkomende; alles onlangs geheel vertimmerd en gemoderniseerd, zeer goed onderhouden; in het geheel groot 9 Roeden en Ellen, en bewoond geweest door den Heer *J. J. STORM VAN 'S GRAVESANDE.*

De Veiling zal geschieden zoowel in massa als in twee perceelen.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris. — *Brieven franco.*

† † † De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van Vrouwe *JOHANNA WILBRINK*, in leven Weduwe van wijlen den Heer Mr. *WILLEM BINKE[S] LAMBRECHTS*, overleden te *Doesborgh*, worden bij deze opgeroepen, om op den 15den Junij 1848, des voormiddags ten 11 ure, in *het Heeren-Logement*, bij den Heer *WEIJN*, te *Doesborgh*, inzage te nemen van de REKENING EN VERANTWOORDING derzelve Nalatenschap, waarna, ingeval er geen verzet plaats heeft, zal worden overgegaan tot vereffening en afdoening, voor zooverre, zulks zal kunnen plaats hebben.

De Frankforter Levensverzekering Maatschappij

verzekert tot uiterst billijke PREMIëN, KAPITALEN en RENTEN, zoodat elk één in staat gesteld is, bij wijze van een klein offer, aan de zijnen eene nalatenschap te verzekeren en dezelve tegen zorgen en nood te behoeden.

De Premiën kunnen betaald worden bij gedeelten, met het halve of vierendeeljaars.

De Maatschappij neemt ook KAPITALEN TER CONSTITUëRING VAN LIJFRENTEN over. — Prospectus en tariven kunnen bij den Ondergeteekenden Hoofd-Agent, *gratis* in ontvangst genomen worden.

Arnhem, 5 Junij 1848.

M. REIMANN.



Rijn-Stoomboot-vaart.
KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, *des morgens ten 6 ure*, om nog denzelfden avond te *Keulen* aan te komen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende te *Arnhem*, bij de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*, en, door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*C. VAN DER HORST*) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDE GJzn.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 5 Juni 1 El 4 Palm 6 Duim; gew. 1 D. gev. 0 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.

A°. 1848. DINGSDAG 6 JUNIJ. N°. 35.

HAAGSCHE BERIGTEN.

BIJBLAD TOT DE ARNHEMSCHE COURANT.

Waar is het bewijs, dat de ministers bekwame ministers zijn?

Men teekent adressen van adhaesie aan de ministers; er zijn er die daartoe aansporen, zeggende dat deze de mannen zijn, die vertrouwen verdienen; er zijn er die gelooven, dat zij de mannen zijn, in wier handen de leiding der zaken veilig is.

Wij gelooven het tegendeel, wij laten niet na het tegendeel te zeggen.

Niet, omdat ons die adressen hinderen; want adressen hebben alleen beteekenis en waarde, wanneer zij gegrond zijn. Wanneer zij aan onbekwaamheid en nietsdoen zijn gerigt, beteekenen zij niets, dan alleen om aan te toonen hoevele kortzigtigen en onnadenkenden er in den den lande zijn. Dan zijn zij als de lawaaipillen, die eene groote plaats in de couranten beslaan, veel wind maken, maar geen zwakke sterk maken, geen, die de *lippen* slechts kan *roeren*, tot voortvarend *handelen* brengen kunnen. Hadden zij dit vermogen, wij zouden een standbeeld willen oprigten voor die pillen. Van de daken zouden wij preken, dat men toch adressen van adhaesie mogt teekenen, maar toch vele, vooral vele. — Want *wie* handelt is ons onverschillig, mits er slechts worde gehandeld, en goed gehandeld.

Die lawai . . . . ., neen, die adressen rigten nu niets uit, zelfs niet dat de ministers zelven kunnen gelooven, dat zij zoo onbegrensd bekwaam zijn. Integendeel, zij zullen zich schamen over elk adres, dat er komt; hoe fraaijer het is, hoe naarder zij het zekerlijk zullen vinden, en hoe meer zij het voor ieder zouden willen verstoppen. Want zij gevoelen zelven te zeer hunne eigene ongenoegzaamheid; zijn te zeer overtuigd, dat zij op een geheel verkeerden weg zijn geloopen; zien te zeer, dat de zaak dommelt, dat haar leiding ontbreekt, dat het gevaar elken dag toeneemt, dan dat zij, wanneer zij een oogenblik nadenken, niet over zich zelven verlegen zouden zijn, en met naarheid terugzien naar de vervlogen weken, die voorbij snelden met praten en beloften geven, maar de zaken overigens geen stap vooruit bragten, sedert *Thorbecke* een punt achter het verslag aan den Koning zette en heenging, omdat hem niet gevraagd werd te blijven.

Waar is het bewijs, dat de ministers *bekwame* ministers zijn?

Wanneer iemand dat bewijs kon leveren, hij zou een goed werk verrigten, want hij zou ons en allen, die met ons het tegendeel gelooven, die gerustheid geven over de landszaken, over de veiligheid van ons bestaan, die wij en zij met ons missen. Want wij kennen niet *ééne* daad, niet *ééne* handeling, die getuigt van bekwaamheid, van handigheid, van besef van onzen toestand. Of wij naar het buitenland ons oog rigten, of wij het binnen de grenzen doen rondschouwen, overal zien wij onvervulde behoeften, zaken die dringende voorziening vereischen, en toch òf niets uitrigten, òf, op zijn zachtst genomen, onhandigheid.

Wij hebben het ongeluk, van niet *blind* te kunnen gaan zitten *vertrouwen*; van te willen weten *waarom* wij op een man vertrouwen kunnen hebben; van aan geene bekwaamheid te kunnen gelooven, vóór dat wij daarvan *bewijs* hebben. Het belang van het algemeen, van het land, gaat ons echter niets minder ter harte, dan elk ander Nederlander, wie hij ook zij. Nu zien wij in 9 weken tijds, «waarin elke dag een jaar is,» geenerlei bewijs van bekwaamheid geleverd; wel van het tegendeel; wij zien personen aan het roer, wier antecedenten hoegenaamd niets opleveren om te gelooven, dat zij ervaren stuurlui zijn; wij zien den toestand des lands hoogst bedenkelijk, buitenlands met meer dan één gevaar bedreigd,.... dat men het ons dan niet euvel duide, dat wij, in den waarlijk beangstigenden toestand des lands, van de ministers bewijs willen, dat zij voor hunne taak zijn opgewassen, of vorderen van hunne lofredenaars, dat zij ten minste zeggen, waarmede toch hunne lievelingen hunne bekwaamheid hebben getoond, waardoor ons vertrouwen verdiend hebben? Dat men slechts ÉÉN feit aanvoere!

Wij zullen zeggen waarom wij het tegendeel gelooven.

Verslag van de onthulling.

's Gravenhage, 5 Junij.

Willem I is onthuld! Heden morgen kwart over twaalf. De plegtigheid, waarmede dit verzeld ging, getuigt van den goeden smaak van onzen minister van binnenlandsche zaken! Het feest van den dag droeg het keumerk van den tijd, waarin wij leven; waarin het volk alles is, en alles wordt gedaan om het volk te believen. Ook in andere tijden zou dit echter bij eene gelegenheid als de tegenwoordige hebben plaats gehad. Immers wat heden gebeurde, was geheel nationaal, geheel des volk eigen? Immers het volk rigtte een standbeeld op, voor den man, die met het volk rampen en gevaren had doorgestaan, die aan de spits stond bij zijne ontwikkeling en het leven er bij inschoot; voor den man die *gezegd* en *getoond* heeft «dat de vorsten zijn om de volken.» Voor dien man zet het een standbeeld, met eigen daartoe opzettelijk zaamgebragt geld. Op het voetstuk immers wordt van voren gelezen in het neêrduitsch:

Aan Willem den Eerste
Prins van Oranje
Vader des Vaderlands
Het dankbare volk.

en van achter nog eens hetzelfde:

Gulielmo. Primo
Principi. Arausiaco
Patri. Patriae
Gratus. Populus.

Het was dus in allen opzigte een *volks*feest. Dat karakteristieke van het feest was dan ook uitnemend in acht genomen.

Tijdens het maken van het voetstuk en het opzetten van het beeld was er een soort van kalkloots bij, en eene afheining rond geplaatst. Die heining was er niet meer, maar de kalkloots was gebleven; zij was wat achteruit gezet en van boven met een lap vlaggedoek stijfjes gedrapeerd, zoodat men niet anders meende te zien dan eene groote kermisamandelkraam, daar de toonbank uitgenomen was. Dat was de *tribune* of *loge*, daar de rommelende verslagen van deze lieve feestviering van zullen spreken. — Op de hoeken van het voetstuk stonden 4 groote stokken, waaraan «.... de vlag der Staten (vrucht van zoo veel burgerbloed), «Wapperend en zich ontplooijend voor Europa's zegegroet.»

Neen! dat is haar lang ontwend; maar vergeten is zij het niet, zoo min als het hart van het volk, dat nog niet koel kan blijven bij de kleuren, waaronder de zege van het *licht* en der *vrijheid* bevochten is, en vol schiet bij den aanblik van den man, die gevallen is in den strijd voor de *vrijheden des volks*, en dan denkt om de dagen waarin wij leven. — Neen! wapperen deden zij niet, die vlaggen; zij waren aan de stokken vastgebonden.

Om het beeld hongen vier vuilgraauwe lappen, die te kort waren, daar de kop van het beeld er nog over heen stak en dus ook met zoo'n waardige lap bedekt was.

Op het plein was verder niemand; maar rondom stonden in een vierkant, de schutterij, een deel van het regement grenadiers, jagers, dragonders, rijdende artillerie enz. Daarmede was het plein omzet, dat achter de militairen nog rondom door gespannen touwen was afgesloten. Achter dit touw op de straat genoot het volk zijn feest, door in zijn pogen om toch iets te zien, niets te zien te krijgen dan soldatenruggen en de achterdeelen van eene menigte paarden. Nu het was er dan ook niet bij genoodigd, want, had men de kalkloots niet zien verplaatsen, en ware zoo de aandacht niet gewekt, het zou er niets van geweten hebben.

Die nu tusschen de beerenmutsen of paardenstaarten heen nog iets zien konden, konden gewaar worden, dat de Koning te paard het vierkant inreed met eenige andere heeren in uniform, en toen midden in de loots ging staan; en toen stonden regts van Z. M. zeven heeren in het zwart en links zeven heeren in geborduurde rokken; en toen de Koning kwam vielen de lappen rondom het beeld weg en er werd *Wilhelmus* geblazen; en toen zag men hoe dat een gegalonneerd heer kris, kras, met zijn hand deed, waaruit men opmaakte, want men hoorde niets, dat de groote *Kempenaer* zijn woordensluis weder had opengezet: en toen dat een poos geduurd had, zag men gebuig in de kalkloots en er werd een roffel geslagen; daarop draaide de Koning zich na de zwarte heeren, en nu, naar het schijnt trad onze goede, dikke burgemeester vooruit en begon tegen het zoo even gesprokene weder wat in te leggen; en toen werd er weder *Wilhelmus* geblazen, toen reed de Koning heen, en trokken de schutterij en daarna de troepen eerst *voor* het beeld heen en toen *achter* om naar huis, daar vader *Willem* vast even zooveel schik in gehad heeft, alstoen hij het eenige jaren geleden in het Noordeinde boven van zijn paard af gezien heeft.

Daarmede liep het volksfeest regt genoegelijk af.

Het beeld zelf is schoon, en blijkens inschrift «gegoten in de fabriek van *Paul van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, door hunnen mr. gieter *Casper Wurtz*, te Amsterdam, den 1 Junij 1847.»

Het haksel van het voetstuk is lelijk. Het opschrift op de voorzijde hebben wij boven gemeld, en het is onze schuld niet, dat er de comma's niet bij staan, of een punt finaal aan de *latijnsche vertaling* op de achterzijde ontbreekt. De letters der jaartallen zijn van ongelijke grootte en lelijk; de voet van de L is te kort, de X is te groot, en de halzen der C's zijn gezwollen of het kwade ganzen waren.

Aan de linkerzijde is een wapenschild, waarop het wapen van oranje, gedekt met eene prinselijke kroon, en onderschreven met *je maintiendrai*; aan de regterzijde is een schild, waarop afgebeeld staat eene zee met een open nest, waarin drie kleine alcijonnetjes, op een rijtje, en een aanvliegende alcijon daarboven, rondom dit tafereeltje «*Saevis tranquillus in undis.*» — Met de ruggen zitten daartegen aan twee meerminnen, die, waar de mediceische Venus ééne hand hield, de beide handen houden, maar veel meer, aangesloten. Wat die meerminnen daar eigenlijk doen, weet men nog niet. — Ook hebben wij nog niet gehoord, of de heer *Kempenaer* of *Hooft* op dat punt wel gekomen zijn.

Verdere bijzonderheden zie men nog in het ingezonden verslag hier achter, dat wij van eene geachte hand hebben ontvangen, welker bijbehoorend lijf tot digt bij de loots heeft kunnen doorschieten.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, den 5 Junij.

Bij Zr. Ms. besluit van den 31 dezer, is de heer Mr. *P. P. van Bosse*, referendaris bij het departement van finantiën, benoemd tot lid van den Raad van State.

Bij een ander koninklijk besluit, van dezelfde dagteekening, is de staatsraad *van Bosse* benoemd tot tijdelijk minister van finantiën.

Deze besluiten zijn gecontrasigneerd door den tijdelijken minister van justitie, den heer Mr. *D. Donker Curtius*, die tegenwoordig de functiën waarneemt van president van den raad van ministers.

Reeds gisteren heeft de heer *van Bosse* zijne betrekking aanvaard.

— Z. M. heeft den heer Mr. *E. J. A.* graaf *van Bylandt*, laatstelijk referendaris bij het kabinet des konings, benoemd tot gouverneur der provincie Zuid-Holland.

— De nieuw benoemde gouverneur der provincie Zuid-Holland, de graaf *van Bylandt*, heeft heden in handen des Konings den gevorderden eed afgelegd en zijne betrekking aanvaard.

— Gisteren morgen is met den eersten spoortrein van Voorschoten naar Amsterdam vertrokken Z. K. H. de prins *van Pruissen*, die van daar de reis naar Arnhem en verder naar Pruissen zou voortzetten. HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden hebben van het huis de *Paauw* hoogstdenzelven naar het station van den spoorwagen geleid, alwaar HH. KK. HH. een hartelijk afscheid van den prins hebben genomen.

— De heer *Luzac*, die in de laatste dagen vrij ernstig ongesteld is geweest, heeft een vrij rustigen nacht doorgebragt en gevoelt zich heden iets beter.

— De tijdelijke minister van binnenlandsche zaken heeft de belanghebbenden verwittigd, dat door hem elken Zaturdag, van 12 tot 2 ure, aan het locaal van het departement van binnenlandsche zaken, ontvangen zullen worden degenen, die hem over zaken, het departement betreffende, wenschen te spreken.

— In deze residentie is aangekomen, en aan het hôtel den *Ouden Doelen* afgestapt, Z. Exc. de graaf *de Maragna*, minister van Beijeren bij het Nederlandsch hof, met familie.

— De Brusselsche *Indépendance* meldt, dat de heer *van Zuylen van Nyevelt*, secretaris van de Belgische legatie te Berlijn, als zoodanig naar 's Gravenhage vertrekt; de heer *van Zuylen* wordt te Berlijn vervangen door den heer *Solwyns*, secretaris der Belgische legatie te Weenen.

— Men verzekert, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal tegen Woensdag, den 14 dezer, zal worden bijeengeroepen, tot hervatting van hare werkzaamheden.

— De redactie van den *Noord-Brabander* heeft weder onderscheidene petitiën ontvangen voor de vrijheid van godsdienst en onderwijs, als: uit Geffen, met 100 handteekeningen; Gestel en Blaarthem, met 143; Mierlo, 345; Oort-, West- en Middelbeers, 80; Strijp, 95; totaal 763. — Totaal der handteekeningen tot heden, 2818.

— Ter herinnering diene, dat, te beginnen met morgen (zaturdag), bij de nederlandsche bank te Amsterdam zullen worden ingewisseld de muntbiljetten van *f* 500 en van *f* 100, waarvoor het tijdstip van intrekking op den 1 Julij 1848, bij koninklijk besluit van den 13 Mei 1848 (*Staatsblad* no. 19), is bepaald, als zullende de biljetten van die grootte met den 2 Julij 1848 hebben opgehouden wettig betaalmiddel te zijn.

— Nadat de concessie van de heeren *Balkema en C°.*, onder anderen ook tot het aanleggen van kanalen in Drenthe, was ingetrokken, zijn op nieuw bij heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie in behandeling gekomen de door de hooge regering aan H. E. G. Achtb. toegezondene twee adressen, om voor rekening van particuliere maatschappijen kanalen in deze provincie te mogen graven. Het eene adres is van den heer *van Runen*, en strekt, om de Hoogeveensche-vaart tot in de Noord- en Zuidberger-veenen te verlengen met een zijtak naar Koevorden, en om dit nieuwe kanaal tot in de Eems bij Meppen door te trekken. Het andere adres is van de heeren *van Holthe van Echten c. s.*, en strekt, om de Hoogeveensche-vaart tot in de uitgestrekte Emmer-veenen te verlengen, met eenige zijkanalen, onder anderen een kanaal, waardoor 't bovenpand der drentsche hoofdvaart van water zal kunnen worden voorzien, en om een kanaal te graven van Assen naar Groningen.

— Men verneemt, dat tot de behandeling van de zaak van *Marck* en zes andere beschuldigden, betrekkelijk het vervaardigen en in omloop brengen van valsche muntbiljetten, voor het prov. hof in Zuid-Holland, bepaald zijn woensdag 21 dezer en drie volgende dagen.

Buitenlandsche berigten.

Het Noorden. — In berigten van den 29 Mei uit Apenrade wordt gemeld, dat dien morgen de pruissische troepen zich op marsch zouden begeven, om den Denen, welke den vorigen dag uit Alsen waren overgekomen en de Mecklenburgers bij Sundewit hadden verslagen, slag te leveren. Berigten van den namiddag van dien zelfden dag uit Gravenstein houden in, dat de deensche troepen waren verslagen geworden en tot den terugtogt genoodzaakt. De pruissische troepen hadden zich daarop weder naar Flensburg begeven.

Den 30 hebben de Denen wederom beproefd, eene landing te doen bij Gravenstein, doch dit is hun mislukt. Het kasteel van dien naam is echter door hunne oorlogsschepen in brand geschoten.

— Men verneemt uit Sleeswijk, van den 1 Junij, dat twee batailjons Denen door de Duitsche troepen gevangen zijn genomen. De bedoelde batailjons behoorden tot de Deensche krijgsmagt, die van Alsen was overgekomen, en die eenige dagen Gravestein had beschoten. Het gerucht verspreidde zich, dat de hoofdmagt der Denen door de gezamenlijke troepen onder gen. *Wrangel* omsingeld was. In Frankfort had men er in toegestemd, dat die generaal slechts tot den 28 Mei Jutland behoefde te ontruimen. De oorlog is thans hervat en de radicale partij te Kopenhagen heeft daardoor haren wensch vervuld gezien; intusschen kunnen daaruit nieuwe verwikkelingen voor Denemarken te gemoet gezien worden.

(Het blijkt intusschen dat Engeland op de ontvangst der tijding van het weder aanvangen der vijandelijkheden door Denemarken, aldaar eene krachtige nota heeft doen overreiken; en in de zitting der Pruissische kamer, van den 2 Junij, heeft de heer *von Arnim* verklaard, dat de bemiddeling van Engeland de grondslag is van vredes-voorwaarden, die te Frankfort reeds zijn goedgekeurd; men hoopte dus op een spoedig herstel des vredes; doch toen was men te Berlijn met de nadere gebeurtenissen nog niet bekend, die het uitzigt daarop weder eenigzins verduisterd hebben.)

Frankrijk. — Bij de nationale vergadering zijn den 31 Mei de aangekondigde ophelderingen door den heer *Durrieu* gevraagd, betreffende de gebeurtenissen van Napels, doch de vergadering is na de mededeelingen van den minister van buitenlandsche zaken, zonder eenig verwijl, daaromtrent tot de orde van den dag overgegaan. De vergadering scheen hieraan weinig gewigt te hechten, doch de sluimerende belangstelling is eensklaps opgewekt, door eene gewigtige mededeeling van den voorzitter, niet minder behelzende dan het requisitoir van den procureur-generaal bij het hof van appel te Parijs, strekkende, om den heer *Louis Blanc* in staat van beschuldiging te stellen, als deelgenoot aan de overrompeling van de nationale vergadering.

De heer *Louis Blanc*, ter vergadering tegenwoordig, heeft zich, gelijk te verwachten was, tegen deze beschuldiging verdedigd, en beweerd, dat zijn gedrag, gedurende de tooneelen van 15 Mei, geene andere strekking heeft gehad, dan om de menigte te overreden, de onschendbaarheid der vergadering niet aan te randen. Onderscheidene vertegenwoordigers hebben dit bevestigd. Intusschen is besloten, het voorstel van den procureur-generaal naar eene commissie te verzenden. De vergadering is in de grootste verwarring gescheiden.

Gemelde commissie is den 1 Julij vergaderd geweest en heeft den procureur-generaal en den heer *Louis Blanc* gehoord.

— In de zitting der nationale vergadering van den 2, heeft de voorzitter mededeeling gedaan van een' brief, door *Barbès* uit de gevangenis te Vincennes geschreven, strekkende tot verklaring, dat hij op den 15 Mei jl. de woorden had gesproken, welke men aan *Louis Blanc* toeschrijft. *Barbès* verwijst dienaangaande naar den *Moniteur*. De brief werd verzonden naar de commissie van onderzoek in de zaak van *Louis Blanc*, die daarop rapport heeft uitgebragt over het voorstel, tot in staat van beschuldigingstelling van *Louis Blanc*. Het rapport concludeerde tot de vervolging. *Louis Blanc* protesteerde als vertegenwoordiger tegen een stelsel, dat hem onheilspellend toescheen.

De heer *Billault* heeft, namens het comité van finantiën, een voorstel gedaan, om de schatkistbons in 5 percents renten te converteren. — De minister van finantiën heeft zich met levendigheid beklaagd, dat een comité door dergelijke voorstellen in de bevoegdheid van het ministerie trad, en alzoo het regeren volstrekt onmogelijk maakte. Bij die gelegenheid heeft de minister ook verklaard, dat er wel moeijelijkheden omtrent de geldelijke aangelegenheden aanwezig waren, doch dat men die over het algemeen overdreef. Zoo had men verspreid, dat de openbare schatkist niet in staat zou wezen, het aanstaande halfjaar renten der 3 percents te betalen. Niet alleen dat halfjaar, maar nog vier millioen, op het laatste half jaar van Maart verschuldigd, zullen voldaan worden.

Daarna werd beraadslaagd over het in overweging nemen van een voorstel, tot afschaffing van het besluit, tot uitbanning der familie *Napoleon*. Sommigen waren van oordeel, dat dit besluit reeds daadwerkelijk vervallen was, doordien drie leden dier familie in de vergadering zitting hadden. Anderen deden opmerken, dat toch een lid der familie *Napoleon* dwaze pogingen had aangewend, om het Keizerrijk te herstellen. Ten laatste is besloten, het voorstel in overweging te nemen, en er de volgende week over te beraadslagen. — De heer *Rey* ontwikkelde verder het voorstel, om het borstbeeld van *Napoleon* op het eerekruis te herstellen en de kroon weg te laten. — Een lid antwoordde hierop: dat dit voorstel niet nieuw was; dat men, onder de tegenwoordige omstandigheden, mogt vragen, of de decoratie van het legioen van eer wel overeenkomstig was met de democratische beginselen; of zij niet meer kwaad dan goed gesticht heeft; of zij onder de laatste regeringen niet een der grootste middelen van omkooping geweest is. De redenaar wilde gaarne een voorstel doen, om, met uitzondering voor de land- en zeemagt, het eerekruis af te schaffen. Hij wilde dan ook, in plaats van het beeld eens menschen, het zinnebeeld van Frankrijk en de teekenen der vrijheid op het kruis geplaatst hebben. De behandeling van dit voorstel is uitgesteld geworden, waarna de zitting werd opgeheven.

— Men verzekert, dat de aanhef der nieuwe constitutie zal luiden als volgt: «In den naam van God, verklaren wij, dat Frankrijk eene broederlijke, eenige en ondeelbare republick zijn zal.» Het wetgevend ligchaam zal bestaan uit éénc kamer van 750 leden. Tevens zou er een staatsraad worden ingesteld, welks bevoegdheid zoo wel politiek als administratief zijn zal.

— De toestand der bank op den 31 Mei wordt door de kapitalisten niet als gunstig beschouwd. De in circulatie zijnde biljetten verminderen steeds. Het blijkt uit alles, dat de productie en de consumtie op eene schrikbarende wijs afneemt.

— In de zitting van de nationale vergadering van den 3 Junij heeft zij, tegen de verwachting aan, met 369 tegen 337 stemmen, besloten, dat de vervolging tegen den heer *Louis Blanc geene plaats zou hebben.* Men weet dat de vergadering aanvankelijk van een ander gevoelen was; doch door verscheidene stemmingen, welke plaats hadden, en waarbij de heer *Buchez* weder blijk gaf van weinig vastheid als voorzitter, nam de eindstemming de wending, als die boven gemeld is. Daarbij toonde zich het geheele ministerie, met uitzondering van de heeren *Bastide* en *Favre*, voor de weigering van het verlof ter vervolging; de heer *Lamartine* was afwezig. Men merkte bij deze stemming ook het zonderling schouwspel, dat de minister van justitie, als vertegenwoordiger, tegen de wenschen van zijnen procureur-generaal en regter van instructie sprak. Het zou dan ook niet bevreemden, in geval de heeren *Portalis* en *Laudrin* als zoodanig hun ontslag vroegen.

De heer *Louis Blanc* heeft weinig ter zijner verdediging gezegd; hij bepaalde zich hoofdzakelijk, als vertegenwoordiger, tegen de strekking aan te kanten van de vervolging, die men tegen hem wilde ondernemen. De beraadslaging werd over het algemeen door weinig waardigheid gekenmerkt; als gewoonlijk was er scherpe woordentwist, die bijkans tot persoonlijkheid oversloeg.

— Behalve de Heer *A. Coquerel* zijn nog 26 leden der nationale vergadering leden der gereformeerde kerk. Namelijk: d'Adelsward, uit het departement van de Meurthe (*Nancy*); d'Argenteuil, Brard en Target, uit het departement van de Charente-Inférieure (*Marennes, La Rochelle*); César Bacot, uit het departement der Indre en Loire, (*Tours*); Boudet, uit het departement van Mayenne (*Caval*); Bousquet en Teulon, uit het departement du Gard (*Nimes*) Cazelles, uit het departement d'Hérault (*Montpellier*); Charles ainé en Demarcay, uit het departement der beide Sèvren (*Parthency*); Culmann, Lauth, Liechtenberger en Martin, uit het departement du Bas-Rhin (*Straatsburg*); Dautheville, uit het departement de l'Ardèche (*Privas*); Degousée, uit het departement der Sarthe (*Le Mans*); Delbetz, uit het departement du Dordogne (*Périgueux*); Dolfus en Kestner, uit het departement du Haut-Rhin (*Colmar*); Ferdinand Favre, uit het departement van de Loire-Supérieure (*Nantes*); Lavallée, uit het depertemant Charente (*Angoulême*); Lortet, uit het departement van de Rhône (*Villefranche*); Morin, uit het departement du Drôme (*Montelimart*); Mispoulet, uit het departement van Lot et Garonne (*Agen*); en Léon de Maleville, uit het departement van Tarn en Garonne (*Montenban*). In het departement der beide Seuren nog de geestelijke Poitiers, De Heer Pouppot heeft 10.431 stemmen op zich vereenigd, maar daardoor echter de meerderheid niet erlangd

Ingezonden stukken.

Verslag van de onthulling van het standbeeld van Willem I.

Er kon wel geen gunstiger gelegenheid voor de onthulling van het standbeeld voor *Willem I* zijn dan de dag van heden, tweehonderdjarige herinnering aan het einde van den strijd, waarvan de grondlegger van Neêrlands volksbestaan het begin had aanschouwd en de hagchelijkste kansen beloopen had, een strijd, dien hij alleen daarom niet verder had kunnen strijden, omdat het verraad hem had getroffen. Hij liet nogtans Nederland in twee zonen de erfgenamen van zijne krijgshaftigheid en geestkracht, die den bangen strijd voor de onafhankelijkheid van deze gewesten mogten ten einde brengen tot roem van zich en van Nederland, en onder de leiding der Goddelijke Voorzienigheid eene uitkomst bereidden, die *Willem de Eerste* nog als in zijne jongste bede over Nederland had afgesmeekt. Zijne grootheid als staatsman en krijgsheld is door de uitnemendste geschiedschrijvers, vaderlanders en vreemden in het licht geplaatst; niet alleen strekte de uitkomst, die hij vast in het oog hield, en die Nederland eerst vele jaren na zijnen dood door manmoedige inspanning en groote opofferingen, maar ook met glorie verkreeg, in het belang van deze landschappen; zij strekte in 't voordeel van de menschheid, van beschaving, van verdraagzaamheid in het godsdienstige en staatkundige. In dat opzigt mag niet alleen Nederland met dankbaarheid op dat grootsch verledene terugzien, de gansche wereld heeft reden om met eerbied te staren op hetgeen een klein volk, met een vorstenhuis vereenzelvigd, zonder het gevoel voor edele menschenregten te verzaken, vermogt tegen dwingelandij en overmagt. Naast de hulp des Hoogsten, verwierf het gewis de schoonste lauweren in eene tachtigjarige worsteling door de huldiging van de leuze van den vorst, wien thans een openbaar nationaal standbeeld is opgerigt: verdraagzaamheid en eendragt; die leuze beveiligde en redde hetzelve zoo menigwerf uit groote gevaren; moge het daarin, in het bewustzijn van de noodzakelijkheid eener zoo veel mogelijke eendragt, de sterkte vinden, die het meer dan ooit, in de nieuwe schokken, die de wereld ondergaat, noodig heeft. Moge het, bij voor- of tegenspoed, zich den grooten tijd zijner voorvaderen voor oogen houden, aan welks spits het zich steeds *Willem den Eerste* voor den geest brengt. Het zal daarin de gronden vinden van beradenheid en geestkracht, van zucht voor gepaste vrijheid, voor godsdienstigheid, voor onwankelbare gehechtheid aan het Vaderland.

Nopens het standbeeld en het voetstuk, meenen wij thans te moeten mededeelen de volgende bijzonderheden:

De aanleg van de dekzerken tot het piédestal beslaat eene oppervlakte van 36 vierk. ellen, bij eene dikte van een half el. Zij zijn zamengesteld uit zes stukken, die bevestigd liggen op een stuk massief metselwerk, ter dikte van 2 en een vierde el onder den beganen grond. Op deze dekzerken is tot piédestal geplaatst het onderste plint, dat eene lengte bij eene breedte heeft van bijna 3 en een vierde el en eene hoogte van 1 en een vierde el. Daarop is geplaatst het tweede stuk, hetwelk eene lengte en breedte van 2 en een vierde el heeft, bij eene hoogte van 1 el. Op dat tweede stuk is gesteld de schaft of teerling, welke eene dikte van 2,20, bij eene breedte van 2,20 en eene hoogte van bijna 2,00 el heeft. Op die schaft is gesteld het dekstuk, dat met zijn lijstwerk rondom dezelve oversteekt en eene dikte van 0,80 el heeft, waarop is geplaatst het fraaije beeld van metaal, gegoten in de fabrijk van de heeren *P. van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, te Amsterdam, dat uit één stuk vervaardigd is, en dat eene lengte van bijna 4,74 el en eene zwaarte van 15000 Ned. ponden heeft. De hoogte van het piédestal, van den beganen grond tot de kruin van het hoofd, bedraagt ruim 9 en een half el. Het front van het standbeeld is gekeerd naar het paleis van Z. K. H. den prins van *Oranje*.

Op de voorzijde van het voetstuk is een opschrift geplaatst van dezen inhoud: *Aan* WILLEM DEN EERSTE. *Prins van Oranje, Vader des Vaderlands, het dankbare Volk.* — MDCCCXLVIII.

Het standbeeld is vervaardigd door den nederlandschen beeldhouwer, den heer *Royer*, van Amsterdam, en levert op nieuw een bewijs van zijne groote bekwaamheid. Het voetstuk is daargesteld door den heer *J. Galman*, van Amsterdam, wien mede alle eer toekomt. De werkzaamheden van de vestiging van het voetstuk en de oprigting van het beeld hebben plaats gehad onder toezigt van den heer *Reijers*, architect alhier, die daarin door den heer *M. Rotteveel*, Mr. steenhouwer te dezer stede, is bijgestaan. Het standbeeld is gegoten in het etablissement van de heeren *Paul van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, te Amsterdam, en dit heeft het bewijs opgeleverd, dat ook hierin de inlander niet voor den vreemdeling behoeft achter te staan. De steen, die voor het voetstuk gebezigd, en daarvoor vervaardigd is, is geleverd en in gereedheid gebragt door den heer *Teixeira de Mattos*, van Amsterdam.

Ten elf ure is het Plein door de schutterij der residentie en door de troepen, uitmakende de bezetting der stad (korpsen grenadiers en jagers, lanciers, Limburgsche jagers en rijdende artillerie) bezet. In het midden van het Plein was eene loge opgerigt.

Eene ontelbare menigte ingezetenen en vreemdelingen bevond zich op en in den omtrek van het Plein. Alle woningen waren zeer bezet. Ook in de stad waren vele gebouwen en eenige woningen met vlaggen versierd. De korpsen mu[...] zijkanten van de 's Gravenhaagsche schutterij en van het regement grenadiers en jagers bevonden zich in het midden van het Plein.

Ten twaalf ure kwamen Z. M. de Koning en HH. KK. HH. de prinsen *Frederik* en *Hendrik*, begeleid door eenen luisterrijken staf, op het Plein aan, terwijl de muzijk het *Wilhelmus van Nassauwen* aanhief.

De Koning en de Prinsen, benevens het gevolg, namen toen plaats op de regt tegen over het standbeeld opgerigte tribune, waar de tijdelijke minister van Binnenlandsche Zaken, en de burgemeester en leden van den raad dezer stad zich reeds hadden vereenigd.

Zoodra de Koning op het terrein aankwam, werd het standbeeld ontbloot. En toen Z. M. zich in de tribune bevond, wendde de minister zich tot Hoogstdenzelven en hield alstoen voor de vuist eene toepasselijke rede, die echter alleen door de zich in de nabijheid bevindende overheden en personen kon gehoord worden; zijnde de toegang tot de tribune voor het publiek verboden. Zij maakte intusschen eenen diepen indruk op alle aanwezigen. Het kwam den omstanders voor, dat de welsprekende redenaar met veel gevoel en warmte sprak en dat hij geheel doordrongen was van het hooge gewigt der plegtigheid. Men verzekert, dat hij, uit de geschiedenis van den *grooten Zwijger*, en de daaraan verbonden lotgevallen van het Vaderland, aanleiding heeft getrokken tot het uitdrukken der hartelijkste Vaderland- en Koning-lievende woorden. Die rede heeft Z. M. levendig getroffen. Zijner Maj. gaf eerst teekenen van toestemming met de woorden van den minister. Maar toen Zijne Excellentie geëindigd had, drukte de Koning den minister de hand en gaf Zijne Maj, in eene korte toespraak, in roerende taal, zijnen dank te kennen over de woorden, die zoo aanstonds waren geuit. 's Konings woorden leverden het bewijs op, dat Hij diep besefte de grootheid van Zijnen waardigen Voorzaat, en tevens dat Hij de gezindheid waardeerde van een heldhaftig en beproefd Volk. 's Konings laatste woorden, die hij in verband bragt tot de plegtigheid van den dag, waren: *Eendragt maakt magt!* die door alle omstanders werden beaamd.

Vervolgens sprak de minister het stedelijk bestuur toe, waarbij Z. Exc. het nationale standbeeld, dat uit penningen van het geheele land was daargesteld, aan de stad 's Gravenhage overgaf. Die rede werd door den heer burgemeester der residentie beantwoord, die daarbij mede het nationale van deze plegtigheid deed uitkomen en daarbij wees op de talrijke opkomst der burgerij, welke zoo volijverig tot dit nationale gedenkteeken had bijgedragen. Hij hield zich verzekerd, dat zij, uit volle overtuiging, zijnen wensch zou deelen, waarmede hij zijne rede besloot: *Heil aan het Vaderland en aan Oranje!*

Die wensch, waarmede Z. E. A. besloot, vond dan ook dadelijk bij alle omstanders weêrklank en van alle zijden weêrgalmde het: *Leve de Koning! Het welzijn des Vaderlands!*

Daarop begaven zich de Koning en de Prinsen, gevolgd door de aanwezige autoriteiten, naar de plaats van het standbeeld en namen hetzelve thans van alle zijden in oogenschouw. Naauwelijks was de Koning het standbeeld genaderd, of Z. M. deed den beeldhouwer *Roijer* tot zich komen, drukte hem de hand en betuigde op de meest minzame wijze Hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid en goedkeuring over de schoone vormen der gestalte, zoo mede over de voortreffelijke uitvoering van het geheel.

Ook de heer *van der Kun*, die, als ingenieur, van landswege het toezigt over de oprigting en voltooijing van het vaderlandsche gedenkstuk gehad heeft, werd door Z. M. toegesproken.

Nadat de Koning nog eenige woorden tot den minister en het stedelijk bestuur gerigt had, verlieten Z. M. en de prinsen het terrein, onder het onafgebroken gejuich van eene talrijke volksmenigte, die, ten gevolge van het fraaije weder, steeds was aangegroeid. Na 's Konings vertrek, hebben de schutterij en het garnizoen der residentie, langs het vierkant van het Plein gedefileerd.

Daarna beijverde zich het publiek het standbeeld te bezigtigen; algemeen was men zeer ingenomen met dit vaderlandsche gedenkstuk, dat eene blijvende herinnering zal zijn zoowel aan den Vorst, ter eere van wien het werd gesticht, als aan Koning *Willem den Tweede*, die eerst door de oprigting van het ruiterstandbeeld in het Noordeinde, in de nabijheid van het paleis, en daarna door de ondersteuning van dit standbeeld, en door de bijwoning der onthulling van de beide gedenkteekenen, getoond heeft, dat Z. M. innig doordrongen is van den glorierijken tijd, die juist heden, twee eeuwen geleden, zoo roemrijk werd besloten, door de ratificatie van het verdrag van vrede tusschen Nederland en Spanje, waardoor een tachtigjarige strijd voor vrijheid en onafhankelijkheid zoo heerlijk werd geëindigd, en wel door de vestiging en erkenning van Nederland, door het vroeger zoo magtige Spanje, als een vrijen zelfstandigen Staat! Moge de herinnering aan die dagen steeds, bij tijdgenoot en nakomelingschap, even levendig blijven als zij het heden was bij allen, die de plegtigheid bijwoonden!

Te 's Gravenhage, bij GEBROEDERS BELINFANTE.